



## 109/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. július 4.

A Bíróság C-450/22. sz. ügyben hozott ítélete | Caixabank és társai (Az átláthatóság közérdekű kereset keretében történő vizsgálata)

### Jelzáloghitelek: a „küszöbkikötések” átláthatósága vizsgálható az ország teljes bankrendszerét érintő közérdekű kereset keretében

*A bíróság a vizsgálat során figyelembe veheti az átlagos fogyasztó e kikötésekre vonatkozó észlelésének alakulását*

A „küszöbkikötések” a spanyolországi pénzügyi intézmények jelentős része által a fogyasztókkal kötött változó kamatozású, jelzálog-fedezett kölcsönszerződések standard kikötései. E kikötések olyan határértéket (vagy „küszöbértéket”) határoztak meg, amely alá a változó kamatláb nem csökkenhet, még akkor sem, ha a referencia-kamatláb (általában az Euribor) alacsonyabb lenne e küszöbnél. Spanyolországban több ezer keresetet nyújtottak be a „küszöbkikötések” tisztességtelen feltételekről szóló irányelv<sup>1</sup> szerinti jogellenességére hivatkozva.<sup>2</sup>

A banki, takarékpénztári és biztosítási ügyfelek spanyol érdekvédelmi szervezete (**ADICAE**) **közérdekű keresetet indított 101, Spanyolországban működő pénzügyi intézménnyel szemben**. Az ADICAE célja, hogy megszüntesse a „küszöbkikötések” ezen intézmények általi alkalmazását, és elérje az ezek alapján teljesített kifizetések visszatérítését. A nemzeti médiában közzétett felhívások nyomán **820 fogyasztó** csatlakozott a közérdekű keresethez.

Miután a bankok kétszer pervesztesek lettek, fellebbezést nyújtottak be a spanyol legfelsőbb bírósághoz. E bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy a tisztességtelen jelleg értékelése céljából egy közérdekű kereset keretében vizsgálható-e a „küszöbkikötések” átláthatósága, tekintettel többek között az érintett fogyasztók és pénzügyi intézmények nagy számára. E bíróság felveti továbbá az átlagos fogyasztó kitétel alkalmazásának nehézségét az átláthatóság ezen esetben történő vizsgálata keretében, mivel a „küszöbkikötések” a fogyasztók különböző sajátos kategóriáit érintik.

A Bíróság megállapítja, hogy **az irányelvben semmi nem utal arra, hogy az átláthatóság bírósági felülvizsgálata kizárt lenne a közérdekű keresetek keretében**. E vizsgálatnak egyszerűen a közérdekű keresetek sajátosságaihoz **kell igazodnia**, és az eladó vagy szolgáltató által az átlagos fogyasztóval szemben alkalmazott általános szerződéses és szerződéskötést megelőző gyakorlatokra kell összpontosítania.

A Bíróság rámutat, hogy a jelen ügyben **teljesül a több eladóval vagy szolgáltatóval szembeni közérdekű keresetindítás két feltétele közül az első**: a kereset **azonos gazdasági ágazathoz tartozó eladók vagy szolgáltatók** (jelen esetben a hitelintézetek) ellen irányul. Az ügy – intézmények és fogyasztók jelentős számából eredő – összetettsége által okozott **szervezési kihívás nem veszélyeztetheti az irányelv által a fogyasztók számára elismert alanyi jogok tényleges érvényesülését**.

A Bíróság megállapítja, hogy **a második feltétel is teljesülni látszik**, mivel – a spanyol legfelsőbb bíróság vizsgálata függvényében – **a szóban forgó „küszöbkikötések” hasonlóknak tűnnek**. A Bíróság hozzáteszi, hogy e hasonlóság nem zárható ki pusztán amiatt, hogy azokat a szerződéseket, amelyekben szerepelnek, eltérő időpontokban vagy

eltérő szabályozások alapján kötötték meg.

Ezt követően a Bíróság hangsúlyozza, hogy **éppen az érintett közönség heterogenitása teszi szükségessé az átlagos fogyasztó fikciójának alkalmazását**, amely fogyasztónak az **átfogó észlelése** releváns az átláthatóság vizsgálata céljából. Mindazonáltal **ezen észlelés változhatott**, így a **spanyol legfelsőbb bíróságnak meg kell vizsgálnia**, hogy a kamatlábak 2000-es évre jellemző összeomlása vagy a „küszöbkikötések” átláthatóságának hiányát megállapító 2013. május 9-i ítéletének kihirdetése idővel **megváltoztathatta-e az átlagos fogyasztó figyelmének és tájékozottságának szintjét a jelzalog-fedezetű kölcsönszerződés megkötésekor**.

**EMLÉKEZTETŐ:** Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján [az ítélet teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎ (+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!



<sup>1</sup> A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i [93/13/EGK tanácsi irányelv](#).

<sup>2</sup> A spanyol legfelsőbb bíróság 2013. május 9-i ítéletében egy fogyasztóvédelmi szervezet által számos bank ellen indított közérdekű kereset keretében kimondta, hogy a vizsgált „küszöbkikötések” nem átláthatóak, mivel a fogyasztókat nem tájékoztatták megfelelően a rájuk háruló gazdasági és jogi terhekről. A kikötéseket semmisnek nyilvánították. Mindamellet, tekintettel a banki ágazatot a túlfizetések visszaható hatállyal történő visszafizetése esetén sújtó jelentős gazdasági következményekre, a spanyol legfelsőbb bíróság úgy határozott, hogy a semmissé nyilvánítás időbeli hatályát az ítéletének kihirdetését követően teljesített túlfizetésekre korlátozza. A Bíróság azonban e korlátozást az irányelvel összeegyeztethetetlennek minősítette (lásd: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, [C-154/15](#), [C-307/15](#) és [C-308/15](#), valamint [144/16. sz. sajtóközlemény](#)).